

ANKARAD, 2020; 1(2): 711-715	ankaradergisi06@gmail.com
e-ISSN: 2717-9052	DOI:

BAŞ KUMANDAN VEKİLİ VE HARBİYE NAZIRI ENVER PAŞA HAZRETLERİ VE DÖRDÜNCÜ ORDU- YI HÜMAYUN KUMANDANI VE BAHRİYE NAZIRI CEMAL PAŞA HAZRETLERİNİN BEYRUT'A ZİYARETLERİ

BEYRUT VİLAYET GAZETESİ

(ЦДИА, Фонд No: 321К, Опис No: 1, Архив е-ца No:
2361)

(Bulgaristan Merkez Devlet Tarih Arşivi)

(Pazar, Fi 7 Şubat, Sene 1331-20 Şubat 1916 Pazar)

Günümüz Türkçesine Çeviren

Ökkeş NARİNÇ*

Öz: Osmanlı Devleti'nin egemenliğine Yavuz Sultan Selim döneminde giren Beyrut'un 1888'de vilayet olarak yapılandırılmasıyla birlikte, vilayet adına bir gazete çıkarılması zorunlu olmuştur. Bu sebeple Beyrut Vilayet Gazetesi 22 Aralık 1888'de yayın hayatına başlamıştır. Gazete, Beyrut vilayet matbaasında basılmıştır. Gazetede, Beyrut vilayet matbaası Nazırı Mektubi başkanlığına bağlı, müdür ve muharrir, iki adet Arabî mütercim, muhasebe memuru, ser-müretteb ile üç müretteb ve makineci, mevzi memuru ve mürekkepçi olmak üzere toplam 11 kişi görev yapmıştır. Zamanla bu görevlilere litografya memuru ve iki salname memuru da eklenerek matbaada çalışanların sayısı 14 olmuştur. Bu gazete, Osmanlı Devleti'nin son dönemlerine kadar yayın hayatını sürdürmüştür. Tirajı belli olmayan gazete, Arapça ve Türkçe olarak basılmıştır. Haftada bir çıkarılan gazete toplamda sekiz sayfa olup, gazetenin dört sayfası Arapça, dört sayfası da Türkçe olarak yayınlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı Devleti, Beyrut, Beyrut Vilayet Gazetesi, Enver Paşa, Cemal Paşa.

* Dr. Arş. Gör., Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Tarih Bölümü,
onarinc@nku.edu.tr, ORCID: 0000-0002-9486-8956.

Narınç, Ö. (2020). Baş Kumandan Vekili ve Harbiye Nazırı Enver Paşa Hazretleri ve Dördüncü Ordu-yı Hümayun Kumandanı ve Bahriye Nazırı Cemal Paşa Hazretlerinin Beyrut'a Ziyaretleri (20 Şubat 1916). ANKARAD, 1(2), 711-715.

VISITS OF DEPUTY COMMANDER AND MINISTER OF DEFENSE ENVER PASHA AND THE FOURTH ARMY COMMANDER AND MINISTER OF HARDWARE CEMAL PASHA TO BEIRUT

Abstract: With the restructuring of Beirut as a province in 1888, which came under the rule of the Ottoman Empire during the reign of Yavuz Sultan Selim, it became necessary to publish a newspaper on behalf of the province. For this reason, Beirut Vilayet Newspaper started its publication life on December 22, 1888. This newspaper was published in the Beirut provincial printing house. A total of 11 people, including directors and writers, two Arabian translators, accounting officers, crew members, and three crew members and mechanics, position clerks and inking workers, under the Presidency of the Beirut provincial printing house ministerial letter. Over time, lithographers and two salname officers were added to these officials and the number of people working in the printing house reached 14. This newspaper continued its publication life until the last period of the Ottoman Empire. The newspaper, whose circulation is unknown, has been published in Arabic and Turkish. Published once a week, the newspaper has a total of eight pages, four pages of in Arabic and four pages in Turkish.

Key Word: Ottoman State, Beirut, Beirut Vilayet Newspaper, Enver Pasha, Cemal Pasha.

712

Başkumandan Vekili ve Harbiye Nazırı Enver Paşa Hazretleri ve Dördüncü Ordu-yı Hümayun Kumandanı ve Bahriye Nazırı Cemal Paşa Hazretlerinin Beyrut'a ziyaretleri

Bugün Beyrut'u ziyaret buyuruyorlar

Müşarü'l-ileyhmanın istikballerinde icra edilecek merasime mahsus program.

- 1- Bugün ba'de'z-zevâl saat üçte merasime Furn El Şebak'dan itibaren başlanacaktır.
- 2- Bi'l-umum me'murîn, eşraf ve müttehizân-ı memleket saat üçte Furn El Şebak'da Süvari Karakolu önünde hazır bulunacaklardır.
- 3- Kumandan Paşalar Hazretinin teşriflerini müteâkib belediye namına belediye azâsından Ömer Davuk Efendi Türkçe beyan-ı hoş âmedi edecek ve biri kız diğeri erkek olmak üzere iki mektep talebesi (buke) takdim edecektir.
- 4- Furn El Şebak'da merâsim için tahsîs olunan mahale dahil olacak zevâtın yerleri teşrifatçılık vazifesini der-uhde eden beğler tarafından ta'yin olunacaktır.

Narınç, Ö. (2020). Baş Kumandan Vekili ve Harbiye Nazırı Enver Paşa Hazretleri ve Dördüncü Ordu-yı Hümayun Kumandanı ve Bahriye Nazırı Cemal Paşa Hazretlerinin Beyrut'a Ziyaretleri (20 Şubat 1916). ANKARAD, 1(2), 711-715.

- 5- Teşrifatçılık vazifesi, Umûr-ı Ecnebiye Müdürü Kudret, Mekteb-i Tıbbiye Müdürü Reşad, Yübaşı Faik ve Muhiddin ve Belediye Ser Müfettişi Jan Besteris ve Mu'teberândan Musa Corci Sersak Beğlerle Belediye azasından Hasan Kadı ve Arif Deyab Efendilere tevdi' olunmuştur.
- 6- Merasim hitam bulduktan sonra Kumandan Paşalar Hazerâtıyla refâkat ve ma'iyetlerinde bulunan zevâtın merbut liste mucibince arabalara rükublarına teşrifatçılar delalet edecek ve arabalar listedeki sıra dairesinde hareket ettirilecektir.
- 7- Arabaların önünde polis ve jandarma ve asker süvarileri bulunacak ve alayın nihayetinde bir mikdar süvari bulunacaktır.
- 8- Süvari kışlasında ve buradan itibaren otel Gasman'a kadar olan güzergahta planında gösterildiği vechle bi'l-umum asker ve mekâtib talebesi ahz-ı mevki' edeceklerdir.
- 9- Ahali vesaire güzergahta gösterilen mevki'lerde ahz-ı mevki' edeceklerdir.
- 10- Paşalar Hazerâtı muvasalat buyurduktan sonra akşam yemeğine davetli bulunan zevât ta'yin olunan saatte otele gelecek ve orada resm-i kabul yapılacaktır.
- 11- Gerek istikbal merasimine, gerekse yemeğe iştirak edecek sivil zevâtın mutlaka siyah redingot ve siyah boyun bağı ve parlak fotinle ve ulemâ-yı kiramın siyah cübbe ile hazır bulunmaları ve mu'in olan zevâtın ma'adâ kimsenin nutk-ı irad etmemeleri rica olunur.
- 12- Gece asker ve mekâtib talebesi tarafından fener alayları yapılacaktır.
- 13- Şehir gündüz Osmanlı ve Alman ve Avusturya bayrakları ve gece fenerlerle tamamen donatılacaktır.¹
- 14- Ertesi sabah sekizde hükümet dairesinde bir resm-i kabul yapılacak ve başkaca tanzim olunan programı dairesinde bi'l-umum me'murîn, ilmiye ve mülkiye ve askeriye ve ulemâ ve eşraf ve müttehizân-ı memleket ve ticaret heyetleri ve tüccar ve müessesât direktörleri ve adetleri beşeri geçmemek üzere mekteplerden teşkil olunacak talebe heyetleri vesair zevât iştirâk edeceklerdir.

¹ Belgede programın bu maddesinde "Osmanlı ve Alman ve Avusturya bayrakları" ile "donatılacaktır" ifadesinin altı çizilmiştir. Söz konusu gazete İstanbul'daki Bulgar Ortaelçisi tarafından Bulgar Dışişleri Bakanlığına gönderilmiştir. Beyrut'a ziyaretin yapıldığı tarihte I. Dünya Savaşı devam etmektedir. Osmanlı Devleti savaşta, Almanya, Avusturya-Macaristan ile olduğu gibi Bulgaristan ile de müttefiklerdir. Beyrut sokaklarına Almanya ve Avusturya-Macaristan bayrakları asılmış fakat Bulgaristan bayrağı asılmamıştır. İstanbul'daki Bulgar Ortaelçisinin bu durumun oluşturduğu rahatsızlık nedeniyle Bulgar Dışişleri Bakanlığına ilgili gazeteyi gönderdiği düşünülmektedir.

Narınç, Ö. (2020). Baş Kumandan Vekili ve Harbiye Nazırı Enver Paşa Hazretleri ve Dördüncü Ordu-yı Hümayun Kumandanı ve Bahriye Nazırı Cemal Paşa Hazretlerinin Beyrut'a Ziyaretleri (20 Şubat 1916). ANKARAD, 1(2), 711-715.

- 15- Kumandan Paşalar Hazerâtı pazartesi sabahı resm-i kabul için hükûmete teşrifleri zamanında cami-i kebirde Yahya Hazretlerini ziyaret edeceklerinden bi'l-umum ulemâ vesair arzu eden zevât cami-i kebirde sabahleyin zevâli yedi buçukta hazır bulunacaktır.
- 16- Resm-i kabulden sonra avdet aynı yolu takip edeceği cihetle bir gün evvelki tertibât, sabahleyin saat yediden itibaren tanzim olunacak ve arabalarla aynı tertibât dairesinde hareket olunacağından memleketin eşraf ve hanedanı ve me'murîn vesaire Furn El Şebak'da resm-i teşyi' ifa edeceklerdir.

Yarın Daire-i Hükümette icra olunacak kabul merasimi programıdır:

Madde 1- Resm-i kabul kibelü'z-zuhur saat sekizde daire-i hükümetin büyük salonunda icrâ olunacaktır.

Madde 2- Resme iştirak edecek olan me'murîn ve eşraf vesair zevâtın siyah redingot ve siyah boyun bağı ile ulemâ-yı kirâmın siyah cübbe ile hazır bulunmaları matlubdur.

Madde 3- Resm-i kabulü ifâ edenler salonun sağ kapısından girecek, sol kapısından çıkacaklardır.

Madde 4- Resm-i kabul zeyilde muharrer sıra dairesinde icrâ edilecektir:

- 1- Merkez Kadısı ve me'murîn-i ilmiye ve rüesâ-yı ruhaniye.
- 2- Berri ve bahri ümerâ ve zâbitan-ı askeri ve jandarma.
- 3- Mülkiye ve adliye erkânı.
- 4- Devâir-i muhtelif rüesâ ve müdirânı.
- 5- Ulemâ, eşraf ve müttehizân-ı memleket ve erbâb-ı matbuât, bank direktörleri ve diğer müessesât-ı nâfia müdürleri.
- 6- Mekâtib müdürleri ve beşi tecavüz etmemek üzere mekteblerin talebe heyeti.
- 7- Düvel-i mütchabbe konsolosları

